

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/30/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010870
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3120010870.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Beáty Javorkovej a JUDr. Ondreja Samaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 03. mája 2022 prejednal odvolanie obžalovaného

M. B.,

nar. XX.XX.XXXX v I., trvale bytom R. nad F., G. XXXX/X, na verejnom zasadnutí prítomného,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/63/2020 zo dňa 25.01.2022 a takto jednomyselne

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 3 Tr. por. zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výrokoch o uložených trestoch odňatia slobody a zákaze činnosti.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný M. B. pri nezmenenom výroku o vine v rozsudku súdu prvého stupňa odsudzuje podľa § 158 Tr. zák. s použitím §§ 36 písm. d), j), 38 ods. 3 a 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. k peňažnému trestu vo výške 1.000,- (jedentisíc) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. sa pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, obžalovanému ustanovuje náhradný trest odňatia slobody na 1 (jeden) mesiac.

Výrok o náhrade škody v rozsudku súdu prvého stupňa zostáva týmto zrušením nedotknutý.

odôvodnenie:

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný M. B. uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák., pretože dňa 31.10.2019 v čase o 13:40 hod. viedol osobné motorové vozidlo zn. Mercedes-Benz ML, EČV: I v obci F. U., pričom zastavil na parkovisku pred hotelom F. prednou časťou vozidla nad prudkým klesajúcim svahom, vozidlo dostatočne nezabezpečil pred posunom a vozidlo sa pohlo vpred, predné kolesá vozidla prepadli cez okraj betónového obrubníka a následne došlo ku skĺznutiu vozidla dole svahom, kde vozidlo prešlo približne 500 metrov, počas čoho sa niekoľko krát prevrátilo a nakoniec zastalo v kríkoch, pri dopravnej nehode utrpela spolujazdkyňa J. B., ktorá nebola pripútaná bezpečnostnými pásmi zlomeninu vonkajšieho okraja krížovej kosti vpravo, rozstup spony lonovej, odlomenie z horného ramena lonovej kosti vľavo minimálne, otras mozgu a tržnú ranku v čelovej oblasti vpravo, zranenia ktoré poškodená utrpela si vyžiadali nutnosť jej hospitalizácie v celkovom trvaní 4 dni, počas ktorej bola závažne obmedzená vo všetkých oblastiach života, ako v oblasti kontaktu so spoločenským prostredím, v oblasti komunikácie, v oblasti mobility a oblasti nevyhnutných životných hygienických a stravovacích úkonov a bola odkázaná na pomoc ošetrovateľského personálu,

po prepustení do ambulantnej starostlivosti bola ešte 36 dní obmedzená pri vykonávaní bežných životných činností a úkonov, a to najmä v mobilite, príprave a zaobstaraní si stravy, celkovej hygiene a obliekaní a obžalovaný svojím konaním porušil ustanovenie § 4 odsek 1 písmeno c) s poukazom na § 137 odsek 2 písmeno c) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov tým, že sa plne nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke a v dôsledku porušenia pravidiel cestnej premávky inému ublížil na zdraví.

Bol za to odsúdený podľa § 158 Tr. zák. s poukazom na §§ 36 písm. d), j) a 38 ods. 2 ods. 3, ods. 8 Tr. zák. k trestu odňatia slobody na 3 mesiace, výkon ktorého bol podľa §§ 49 ods. 1 písm. a) a 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 1 rok.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na 1 rok.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. boli poškodení J. B. a Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s. so svojimi nárokmi na náhradu škody odkázaní na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote obžalovaný odvolanie. V písomných dôvodoch odvolania a ich doplnení prostredníctvom obhajcu uviedol, že odvolaním napáda všetky výroky rozsudku súdu prvého stupňa. Uviedol, že má za to, že sa nedopustil žiadneho trestného činu, ale priestupku na úseku dopravy. Spôsobený následok (zranenia poškodenej, ktoré si vyžiadali liečenie) nebol spôsobený tým, že nesprávne viedol vozidlo, ale tým, že poškodená nepoužila (nemala zapnutý) bezpečnostný pás. Pritom podľa príslušných právnych predpisov je každá osoba povinná sa pred jazdou pripútať, za čo zodpovedá ona sama, nie vodič vozidla. Ak by si túto povinnosť poškodená splnila, je vysoko pravdepodobné, že by sa jej nič nestalo, resp. že by nemala zranenia v takom rozsahu. Dodal, že pri rozhodovaní o spôsobenom následku z pohľadu jeho príčiny (ak na následok spolupôsobili viaceré príčiny) treba hodnotiť každú príčinu osobitne čo do jej významu pre vznik následku a určiť jej dôležitosť pre následok, ktorý z jeho konania nastal, resp. by nenastal. Z týchto dôvodov mal súd prvého stupňa aplikovať zásadu in dubio pro reo. Napokon dodal, že mal záujem uhradiť poškodenej reálne náklady súvisiace s jej zdravotným stavom. Jeho snaha však stroskotala na tom, že poškodená, resp. jej otec mali neprimerané požiadavky na takúto výšku finančných prostriedkov. K výrokom o trestoch uviedol, že nezodpovedajú zásadám ukladania trestov, keď ide o skutok, ktorý je jeden z najmenej nebezpečných prečinov, z jeho strany išlo o ojedinelé nedbanlivostné vybočenie z medzí riadneho života, pričom je bezúhonnou osobou a od spáchania činu ubehla už značná doba. V jeho prípade nie je nevyhnutne potrebné na neho pôsobiť aj uložením trestu zákazu činnosti. Z jeho strany nešlo o prejav hazardérstva, resp. hrubej vodičskej nedisciplinovanosti, ale ide to na vrub jeho technickej a vodičskej neskúsenosti, nakoľko predmetné motorové vozidlo s iným ovládaním prevodovky šoféroval vtedy po prvýkrát. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a aby ho sám spod obžaloby oslobodil. V prípade, keby by odvolací súd dospel k záveru o správnosti výroku o vine, alternatívne navrhol, aby mu bol vzhľadom na okolnosti prípadu a jeho postoj k poškodenej a trestnému konaniu od jeho počiatku uložený peňažný trest a aby bolo upustené od uloženia trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu.

K odvolaniu obžalovaného sa písomne vyjadril prokurátor. Vo svojom vyjadrení a v jeho doplnení uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za zákonný, resp. uložený trest za primeraný a spravodlivý. Vykonaným dokazovaním bolo podľa neho spoľahlivo preukázané, že obžalovaný porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, keď sa plne nevenoval vedeniu motorového vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho bolo poškodenej ublížené na zdraví (§ 123 ods. 2 Tr. zák.). Pritom argumentáciu obžalovaného ohľadom nepoužitia bezpečnostného pásu poškodenou považuje za irelevantnú. Navrhol, aby odvolací súd podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného zamietol ako nedôvodné.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní:

- prítomná prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla odvolanie obžalovaného podľa ako nedôvodné zamietnuť § 319 Tr. por.,
- obhajca obžalovaného predniesol konečný návrh tak, ako bol uvedený v písomných dôvodoch odvolania s tým, že určenie výšky peňažného trestu ponecháva na úvahe odvolacieho súdu a v tomto smere poukázal aj na závery mediačného konania,

· obžalovaný sa pripojil k tomu, čo uviedol obhajca, a dodal, že uloženie trestu zákazu činnosti by bolo pre neho neprimerane prísne s tým, že by sa znížili jeho zárobkové možnosti a aj prípadná pomoc rodinným príslušníkom, pričom si je sice vedomý toho, že po tejto dopravnej nehode bol dvakrát priestupkovo postihnutý v doprave, avšak snaží sa dodržiavať dopravné predpisy.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku (o uložení treste zákazu činnosti), ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné len pokiaľ ide o výrok o treste (resp. výroky o trestoch).

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytykaná žiadna chyba a odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

*** K výroku o vine ***

V rámci svojej prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že napadnutý rozsudok je vo výroku o vine správny a zákonný, pretože vykonané dôkazy sú vo vzájomnej zhode a svedčia o vine obžalovaného bez tých najmenších pochybností. Súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné dôkazy, ktoré vyhodnotil v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. Svoje rozhodnutie tiež dostatočným spôsobom odôvodnil.

Súd prvého stupňa rozhodnutie o vine odôvodnil tak, že obžalovaného zo spáchania stíhaného skutku usvedčuje jednak jeho vlastná výpoveď, výpoveď poškodenej J. B., znalecké posudky, ako aj listinné dôkazy. Obžalovaný svojim konaním zásadne porušil pravidlá cestnej premávky tým, že sa plne nevenoval vedeniu motorového vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, vykonával jazdu vozidla vpred bez toho aby mal vozidlo pod kontrolou, pričom zároveň inému z nedbanlivosti ublížil na zdraví (poškodená bola obmedzená na vykonávaní bežných životných činností a úkonov v trvaní 69 dní). Napokon skutočnosť, že poškodená nebola pred vznikom dopravnej nehody pripútaná, súd prvého stupňa vyhodnotil ako jej spoluzavinenie (čo správne skonštatoval aj v skutkovej vete napadnutého rozsudku), čo zohľadnil v rámci rozhodovania o treste.

S vyššie uvedenými úvahami súdu prvého stupňa sa odvolací súd stotožnil a považuje ich za správne, pričom k odvolacím námietkam obžalovaného uvádza nasledovné:

Obžalovaný bol uznaný vinným, pretože inému z nedbanlivosti ublížil na zdraví tým, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona. Prítomné zavinenie z nedbanlivosti (v oboch formách) nie je vylúčené spoluzavinením iných osôb, vrátane poškodeného. Príčinná súvislosť medzi konaním páchatel'a a následkom sa totiž neprerušuje ani v prípade, ak ku konaniu páchatel'a pristúpi ďalšia skutočnosť, ktorá spolupôsobí pri vzniku následku, ale konanie páchatel'a zostáva takou skutočnosťou, bez ktorej by k následku nedošlo. Dôležité pritom je, aby konanie páchatel'a z hľadiska spôsobeného následku bolo príčinou dostatočne významnou.

Odvolací súd preto neprisvedčil odvolacej námietke obžalovaného, že poškodená sa sama a rozhodnou mierou pričiniла o vznik úrazového deja (že je vysoko pravdepodobné, že ak by použila bezpečnostný pás, tak by sa jej nič nestalo, resp. že by nemala zranenia v takom rozsahu), pretože konanie poškodenej nebolo jedinou a najmä výlučnou príčinou vzniku trestnoprávne relevantného následku na jej zdraví. Práve konanie obžalovaného je totiž nutné považovať za podstatnú príčinu vzniku trestnoprávneho následku, keď zo skutkových zistení je celkom zjavné, že bez konania obžalovaného by škodlivý následok vôbec nenastal.

*** K výrokom o trestoch ***

Podstata odvolania obžalovaného čo do výrokov o trestoch spočívala v tom, že súdom prvého stupňa uložené tresty nezodpovedajú zásadám ukladania trestov, keď navrhol, aby mu bol uložený peňažný trest, ale už bez uloženia trestu zákazu činnosti, ktorý v jeho prípade nie je nevyhnutne potrebný.

Preskúmaním týchto výrokov odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného je v ním namietanom rozsahu dôvodné, pretože výroky o trestoch trpia vadami v zmysle § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por., nakoľko sú neprímerane prísne a nezodpovedajú zásadám ukladania trestov (najmä § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. zák.), pričom obžalovanému nie je potrebné ukladať trest odňatia slobody (§ 56 ods. 2 Tr. zák.).

Súd prvého stupňa výroky o uložených trestoch len veľmi stručne odôvodnil tak, že po zvážení všetkých rozhodných skutočností dôležitých pre určenie druhu a výmery trestu s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, spoluzavinenie poškodenej, spôsob spáchania činu, následok, zavinenie a pohnútku, osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti nápravy dospel k záveru, že na splnenie účelu trestu bude postačovať uložiť obžalovanému podmienený trest odňatia slobody v dolnej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby s jeho podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 1 rok. Zároveň mu uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na 1 rok, pretože sa dopustil trestnej činnosti v súvislosti s vedením motorového vozidla, keď účelom tohto trestu je predovšetkým zabrániť opakovaniu trestného činu, pretože obžalovaný vyvoláva trestným činom pochybnosť o svojej spôsobilosti viesť motorové vozidlo.

Odvolací súd sa ale s takýmto odôvodnením súdu prvého stupňa nestotožnil z týchto dôvodov:

Odvolací súd v prvom rade konštatuje, že podľa ustálenej súdnej praxe je uložený trest neprímeraný vtedy, ak bol uložený taký druh trestu, ktorý je zrejme v rozpore s hľadiskami určenými v zásadách pre ukladanie trestov podľa § 34 Tr. zák.

V zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. trest plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti), a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest má vyjadrovať napokon aj morálne odsúdenie páchatel'a trestného činu.

Odvolací súd mal za to, že okolnosti prípadu (spoluzavinenie poškodenej, bol vo veku blízkom veku mladistvých, vodičské oprávnenie vlastnil len krátky čas, pričom podľa názoru odvolacieho súdu sa obžalovaný pomýlil pri použití automatickej prevodovky motorového vozidla), povaha spáchaného prečinu (ide o nedbanlivostný trestný čin) a možnosti nápravy obžalovaného s poukazom na jeho predchádzajúci spôsob života (do spáchania skutku nebol súdne trestaný alebo postihnutý za priestupok) nie je potrebné ukladať mu podmienený trest odňatia slobody (§ 56 ods. 2 zák.).

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. peňažný trest môže súd uložiť od 160 eur do 331 930 eur páchatel'ovi úmyselného trestného činu, ktorým získal alebo sa snažil získať majetkový prospech.

Podľa § 56 ods. 2 Tr. zák. bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1 môže súd peňažný trest uložiť, ak ho ukladá za prečin a vzhľadom na povahu spáchaného prečinu a možnosť nápravy páchatel'a trest odňatia slobody neukladá.

Naopak za primeraný, zákonný a spravodlivý považoval odvolací súd „alternatívny“ peňažný trest vo výške 1.000,- Eur, ktorý je podľa jeho názoru schopný u obžalovaného splniť svoj účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák.

Nakoľko obžalovaný jeho uloženie aj sám navrhol, odvolací súd mal za to, že tento peňažný trest bude obžalovaný schopný aj zaplatiť (§ 57 ods. 1 Tr. zák.), a to aj vzhľadom k jeho vyjadreniu na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu, resp. na mediačnom konaní pred probačným a mediačným úradníkom Okresného súdu Trenčín (dňa 01.07.2020 vo veci pod sp. zn. 46M/5/2020), na ktorom navrhol poškodenej uhradiť titulom náhrady škody práve sumu vo výške 1.000,- Eur, ako aj so zohľadnením tej skutočnosti, že poškodenej si v trestnom konaní riadne nárok na náhradu škody neuplatnila - nevyčíslila (§ 56 ods. 5 Tr. zák.).

Pre prípad, že by výkon uloženého peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, odvolací súd ustanovil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody na 1 mesiac, ktorého výmeru považoval rovnako za primeranú (§ 57 ods. 3 Tr. zák.).

Ďalej odvolací súd uvádza, že síce pri trestnej činnosti v doprave má uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu z pohľadu individuálnej prevencie, ako aj z pohľadu všeobecnej prevencie významný účel, pričom najmä pri porušení dôležitej povinnosti vodiča je jeho ukladenie v súlade s ustálenou súdnou praxou. Neuloženie tohto druhu trestu by malo prichádzať do úvahy len vo výnimočných prípadoch, po zohľadnení všetkých zásad ukladania trestov v zmysle § 34 a nasl. Tr. zák., i keď je zároveň faktom, že v prípade prejednávaneho skutku (resp. jeho právnej kvalifikácie) je uloženie trestu zákazu činnosti len fakultatívne (pozri § 61 ods. 3, ods. 5, ods. 6 Tr. zák.), resp. žiadne ustanovenie Trestného zákona neurčuje súdom automaticky povinnosť ukladať páchatelovi aj (len) tento druh trestu. V tomto smere však odvolací súd dodáva, že v súlade so zásadou prísnej individualizácie trestu platí, že záujem všeobecnej prevencie pri trestaní páchatelov nemôže prevyšovať nad záujmom individualizácie trestu a skutočnými nevyhnutnými potrebami individuálnej prevýchovy.

V tejto súvislosti odvolací súd dospel k záveru, že niektoré okolnosti, za ktorých došlo k vzniku dopravnej nehody, osoba obžalovaného a aj miera vplyvu na jemu blízke osoby (ako to uviedol na verejnom zasadnutí) významne svedčia v jeho prospech v tom smere, že na jeho prevýchovu nie je nevyhnutne potrebné pôsobiť aj trestom zákazu činnosti. Pritom platí, že ak to nie je z iných dôvodov nevyhnutne potrebné, súd má uložiť páchatelovi len taký trest, ktorý bude mať čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby (§ 34 ods. 3 Tr. zák.).

Obžalovaný zavinil dopravnú nehodu tým, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, a to konkrétne, že sa plne nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke a v dôsledku porušenia pravidiel cestnej premávky inému ublížil na zdraví. Súčasne ale v súvislosti s okolnosťami vzniku tejto dopravnej nehody je potrebné aj na tomto mieste zopakovať, že príčinou tejto nehody bolo aj to, že obžalovaný mal v tom čase vodičské oprávnenie len krátky čas a s predmetným motorovým vozidlom nemal skúsenosti, a preto sa podľa názoru odvolacieho súdu pomýlil pri použití automatickej prevodovky.

V tejto súvislosti potom okolnosti vzniku dopravnej nehody nie sú takéto charakteru, že by bolo možné vysloviť záver o tom, že u obžalovaného išlo o prejav hrubej vodičskej nedisciplinovanosti a že existuje dôvodná pochybnosť o jeho schopnosti či spôsobilosti viesť motorové vozidlá (ako to uviedol súd prvého stupňa).

Spôsobený následok na zdraví poškodenej ide aj na vrub jej spoluzavinenia, keďže táto nebola pripútaná bezpečnostným pásom. I z tohto pohľadu bolo potom potrebné hodnotiť spôsobený následok vo vzťahu k potrebe uloženia aj trestu zákazu činnosti.

Tiež je potrebné aj z pohľadu dôvodnosti uloženia trestu zákazu činnosti zopakovať aj to, že obžalovaný spáchal nedbanlivostný prečin v doprave, teda menej závažný trestný čin.

Obžalovaný síce na verejnom zasadnutí uviedol, že si je vedomý toho, že po dopravnej nehode bol už priestupkovo postihovaný v doprave, avšak podľa názoru odvolacieho súdu to nebolo za závažné prehrešky voči pravidlám cestnej premávky. Nič to však nemení na tom, že v čase dopravnej nehody bolo hodnotenie obžalovaného na úrovni absolútnej bezúhonnosti.

Z takto rozvedených dôvodov odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 3 Tr. por. zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výrokoch o uložených trestoch odňatia slobody a zákaze činnosti. Následne rozhodol pri splnení zákonných podmienok uvedených v § 322 ods. 3 Tr. por. týmto rozsudkom o „zmiernení“ trestu obžalovanému, pričom výroky o vine a o náhrade škody v rozsudku súdu prvého stupňa zostali týmto zrušením nedotknuté.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.